

Hur kan vuxna underlätta för barn att prata om försummelse och att byta sitt hemma?

- Försummelse vad menar vi?
- Försummelse ur ett barnrättsperspektiv
- Hur kan vi prata med barn om detta?

- Erfarenheter från barn som placeras
- Placerade barns rätt till information och delaktighet
- Göra det pratbart, förstå hur andra kan ha det

RÄDDA BARNENS CENTRUM FÖR STÖD OCH BEHANDLING

Vi erbjuder psykologisk behandling till barn och ungdomar som lider av psykisk ohälsa och där insatser från samhället saknas.

Verksamheten startade 1989 och finns idag i Stockholm, Göteborg och Malmö.

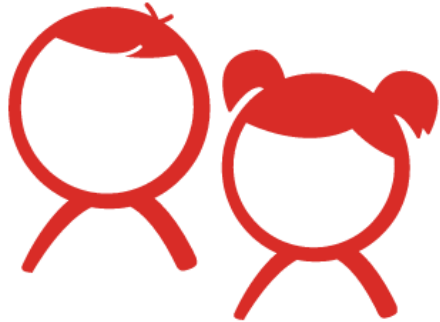
Tar emot barn från Rädda Barnens målgrupper.

Barn i migration

Barn i socioekonomisk utsatthet

Barn utsatta för våld

VI STÖTTAR BARN SOM VARIT MED OM SVÅRA LIVSHÄNDELSE

MÖTER BARN

Vi behandlar barn som varit med om svåra livshändelser.

UTVECKLAR METODER

Vi sprider kunskap, utvecklar metoder och driver påverkan.

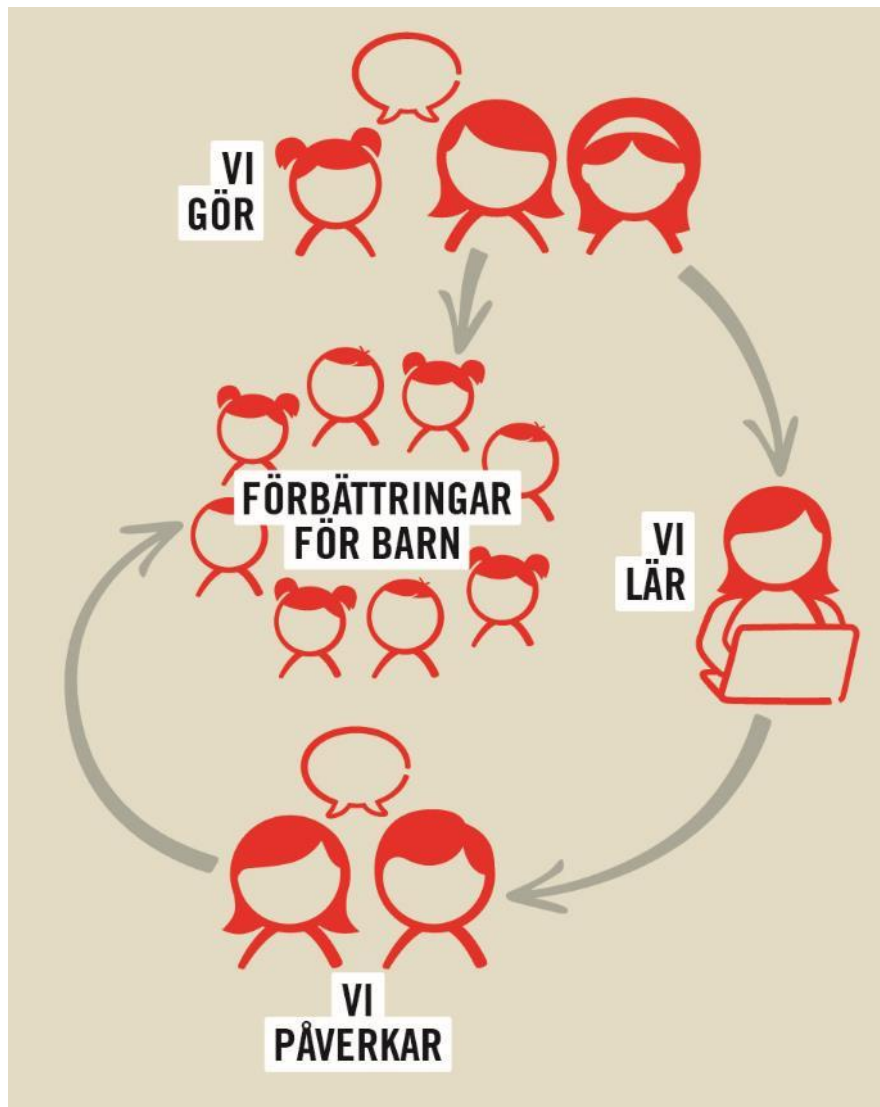
UTBILDAR PROFESSIONELLA

Vi utbildar andra professionella om ex. barn och trauma.

GER RÅD OCH STÖD

Vi ger råd och stöd via telefon till allmänheten.

VÅR GRUNDIDÉ: GENOM VARJE BARN GÖR VI SKILLNAD FÖR FLER

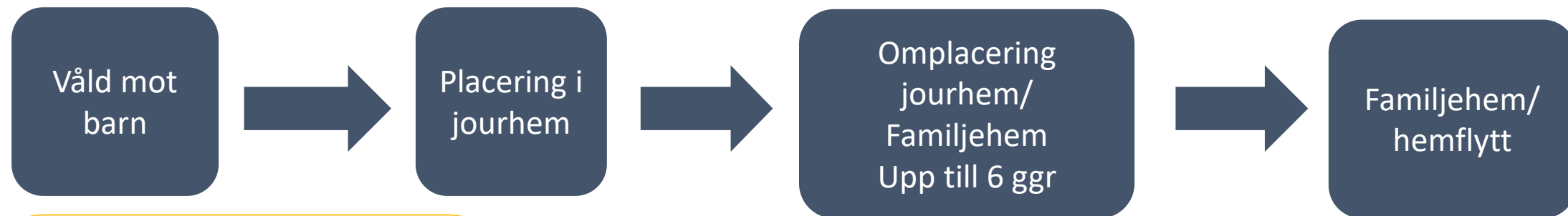
- Det vi lär oss av de barn och unga vi möter använder vi i vårt arbete med rådgivning, metodutveckling och påverkan.
- På så sätt kan vi bidra till förbättringar för betydligt fler än de vi tar emot i behandlingsrummet.

Rädda Barnens arbete kring denna målgrupp

- 2017 placerade barn som lyft målgrupp utifrån tidigare erfarenheter
- 2019 Pratade på Barnrättsdagarna om bristen på information, stöd och behandling för placerade barn
- 2019 påbörjar dialog med professor Maria Eriksson kring rätt till information och delaktighet för våldsutsatta barn
- 2020 tar kontakt med Stina Wirsen kring att skriva barn bok
- 2020 Startar grupper för familjehemsplacerade barn och deras vuxna
- 2020 genomför workshops med jourhemsföräldrar och socialsekreterare
- 2021 SIVIN projekt igång Ersta Sköndal/Marie Cederschiöld högskola
- 2021 Sigge bok kommer ut samt texter på Unga Dramaten
- 2021 (2022) Checklistor skapas
- 2023..... testning av Checklistor inom ramen för SIVIN projektet

Barn som placerats efter våld i familjen

- Brister i tydlig information till barnen
- Låg kunskap om barn och trauma
- Jour/familjehem som ej fått stöd
- Perspektivbyte vid flytt till familjehem
- Bristande stöd kring umgänge
- Vem bär barnens historia vid flytt?
- Vem ger information till ny skola?

VAR ÄR SIGGES HEMMA?

Stina Wirsén

Varför behövs boken om Sigge?

- Uppmärksamma den typ av våld som försummelse innebär. Rädda Barnen vill att försummade **barn uppmärksammas** och att **familjer får hjälp tidigt**
- Göra försummelse pratbart: **ord och mod!**
- Öka empatin och vara ögonöppnare, **visa vad omsorg kan vara** och vad som skapar trygghet hemma
- Få höra om barn som behöver **byta sitt hemma**
- Vid placering ge barn **information, skapa delaktighet och ge överdos av omsorg!**

Försummelse, vad menas?

- *Försummelse är att inte tillgodose barnets utveckling på alla områden: hälsa, utbildning, känslomässig utveckling, näring, bostad och trygga levnadsvillkor, inom ramen för familjens eller vårdnadshavarnas resurser och därigenom skada eller löpa stor risk att skada barnets hälsa eller fysiska, mentala, andliga, moraliska eller sociala utveckling. Detta omfattar otillräcklig tillsyn och att inte skydda barn från skada i största möjliga mån. Att överge ett barn är också försummelse.*

("FNs världshälsoorganisation, WHO)

Försummelse ut ett Barnrättsperspektiv

- Barnets upplevelse av vad som sker och vad som inte tillgodoses
- Barnets basbehov ej tillfredsställda **oavsett orsak**
- Bort från fokus kring vad förälder gör/ inte gör
- Konsekvenser på kort och lång sikt

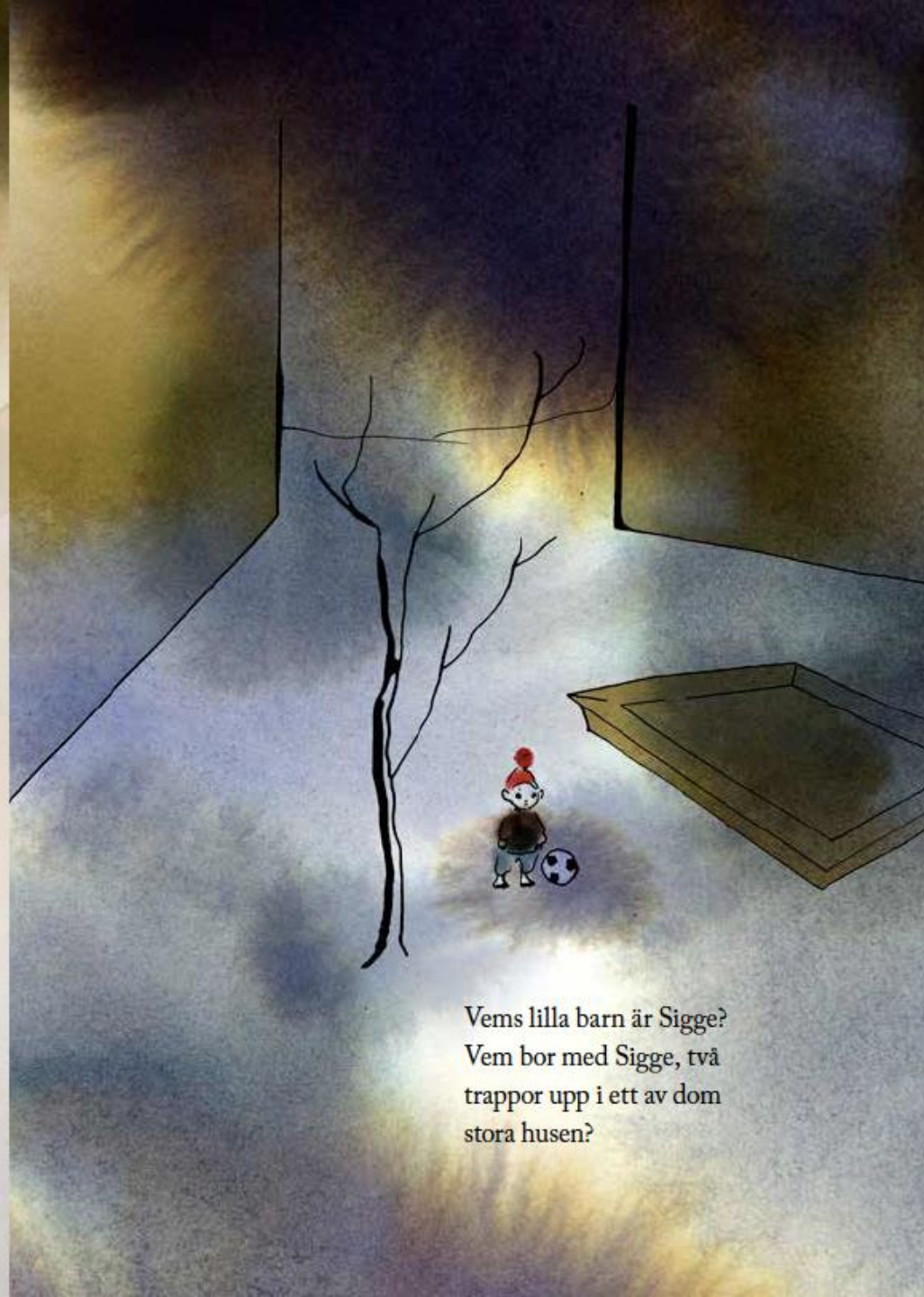
Barns röster om att inte tas om hand

- *Jag vet att jag träffat soc när jag var typ fyra år och berättat om hur jag hade det hemma, att jag var rädd och att mamma ofta var. Jag minns att jag berättade och jag minns hur rummet såg ut. De sa att de skulle hjälpa mig, men min mamma kanske var snäll och skärpte sig en vecka efter, sen var det som vanligt igen, ingen från soc hjälpte”*
- *Det här /(att berätta om hur det är hemma) är saker som förändrar ens liv, så jag övertänkte innan, ville liksom inte säga något förrän jag verkligen blev tvungen. Jag skulle liksom inte klara mig längre” (flicka 14 år)*
- *Alltså alla såg ju, någon måste ju fattat. Jag var ju jätteliten och ute och väntade på pappa. Han satt och spelade med sina vänner eller var borta. Jag kommer ihåg att jag frös och gick in på en pizzeria. Eller på dagis, när vi kom dit, där måste de ju fattat. (pojke 10 år)*

Ingen säger till Sigge att nu är det kväll, nu ska du sova.

Vems lilla barn är Sigge?
Vem bor med Sigge, två
trappor upp i ett av dom
stora husen?

Sigges mamma bor med Sigge.
Men Sigges mamma är så trött,
alla dagar är Sigges mamma trött.

Barn som behöver byta sitt hemma

- 2020 drygt 23 000 barn placerade kortare eller längre tid
- Omvälvande för alla barn.....
- Information och delaktighet kan göra stor skillnad
- Finns många goda exempel från socialtjänst och jour- och familjehem i landet, BBIC används
- Statlig utredning pågår ”barn och unga i samhällets vård”

Barns röster om att byta sitt hemma

Jag visste inte vart jag skulle, inte alls, inte någonting och jag glömde bort att fråga (flicka 8 år).

Det jag tycker att de ska göra är att berätta så att man förstår, vad det är som ska ske. Att man ändå har en plan, även om barnet är litet, att barnet ska vara med och veta vad planen är. För de har ju en plan, så är det ju (pojke 13-år).

.

Sen så sa de ju mest vad jag inte fick göra- inte ta i kylan, inte ta hit kompisar. Jag skulle vilja veta mer. Typ vad jag får. Får jag väcka dem på natten? Ha någon lampa tänd? Använda deras schampo (flicka 11 år)

DET FÖRSTA DYGNET GÖR STOR SKILLNAD

Det är påfrestande för ett barn att byta sitt hemma, att separeras från sin omsorgsperson och landa hos nya vuxna. Har de nya vuxna ngärar och bemöter barnet kan göra stor skillnad för barnets möjlighet att hantera situationen.

När barn är med sin påfrestande livssituation är tillgång till varma och trygga vuxna avgörande för barnets möjlighet att återhämta sig. Du som nya vuxna kan göra stor skillnad genom att hjälpa barnet att känna trygghet och trygghet.

Vi på Rädda Barnen har utvecklat riktlinjer som beskriver ett vuxnas agerande och bemötande som är viktigt för barnets upplevelse av trygghet och trygghet och för att barnet ska kunna återhämta sig.

Rädda Barnens checklistor fokuserar på hur du som jour- eller familjevårdare kan hjälpa och trygga barnet genom utmaningar, utvärdering och trygghet. Den innehåller även information om förhållningssättet från barn i socialtjänsten om barnet via barnens läkare.

Checklistorna är skrivna av legitimerade psykologer och psykiatriker som är verksamma vid Rädda Barnens Centrum för stöd och behandling av barn och ungdomar som har varit med om några livsändringar. Läs mer på www.raaddabarnen.se/ut-och-konstaplaner/om/

Du är viktig!

ATT BYTA SITT HEMMA

De här sidorna är tänkta att göra det lättare för barn att prata med vuxna om att ha bytt sitt hemma.

Precis som Sigge har du också flyttat från dina föräldrar. Det är många barn som behöver byta sitt hemma, under en kort eller lång tid.

Alla barn har rättigheter. Det betyder att vuxna behöver ta hand om barn och se till att de har ett tryggt hem, kan gå i skolan och blir lyssnade på.

Det här är dina sidor!

Namn.....

Ålder.....

Det är ju Sigge!

Sigge, som är nästan 7 år nu, som har tappat sina framtänder och som kan kicka nästan 100 gånger utan att tappa bollen.

Nu bor Sigge här, på den här gatan,
bredvid den här parken.

Vem ropar genom fönstret att det är
dags att komma in?

Vem tjarar på Sigge att det är dags
att tvätta sig och sätta på pyjamas?

Vem säger åt Sigge att han ska
borsta tänderna? Vem hjälper
Sigge att borsta, fast han
egentligen kan själv?

Vem säger:
– Godnatt lilla Sigge och godnatt
nallen som heter Siv?

Det gör Leya och Patrik.

Barn om att flytta- avsluta en placering

”Visa att det är en stor grej, för det är det ju för oss barn. De kunde ansträngt sig mer vid avslut. Vi åt middag på ett ställe veckan innan och det var bra. Bara det att min familjehemsmamma kom dit svettig från gymmet och pratade i mobil nästan hela tiden. Det kändes inte som hon tyckte det var viktigt. ” Flicka 14-år

BRA AVSLUT GÖR SKILLNAD

Det är påfrestande för ett barn att byta sitt hemma, att flytta och få en ny vandrög. Vuxna kan göra mycket för att underlätta övergången vid flytt från ett jobb- eller familjehem.

Många av de barn och unga som behöver byta sitt hemma är med om att flytta flera gånger mellan jobben, familjehem och ursprungshem. På vissa ställen stannar barn bara en kort tid och på andra ställen längre och kanske känner sig hemma. Oavsett är det viktigt för varje barn att få tydliga rutiner, ta avstånd och vara en hälsosam och varm och trygg plats.

Reddö Barnen möter många barn som har erfarenhet av placeringar via socialtjänsten. En del barn beskriver förvirring, oro och ångest i samband med flytt. I samråd med barn och unga har vi utvecklat flera olika punkter som är viktiga för att skapa trygghet och känsla av samhörighet för barn som behöver byta sitt hemma på nytt.

Checklistorna är skrivna av legitimerade psykologer och psykologer som är verksamma vid Reddö Barnens Centrum för stöd och behandling. De är viktiga vid att möta barn och ungdomar som har varit med om svåra händelser och som inte får sin största behov av stöd och behandling tillgodosedd. Läs mer på www.reddobarnen.se/val-och-gor-for-att-erfarit-lysklar-barn-er-vid-centrum/

- Information till barnet
- Vänner och fritidsaktiviteter
- Konkret kring flytt
- Flytt dagen
- Framtida kontakt

Vad gör vi framåt?

- Tidigt förebyggande insatser- stötta samverkan
- Föräldrastöd, barnstöd -lotsa till stöd och vård
- Befintliga stöd och vårdssystem- social innovation?
- Psykologisk behandling vid erfarenhet av försummelse
- Insatser för placerade barn och familjehem

Frågor eller tankar?

Kontakta gärna oss!

Hanna Thermaenius

Leg. psykolog på Rädda Barnens Centrum för stöd och behandling

hanna.thermaenius@rb.se

08-698 90 00 (Rädda Barnens växel)

